

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ
10 Έτη 89
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ

□ **Ε.ΓΚ. ΤΑΡΝΕΡ (E. C. TURNER): ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΠΑΠΥΡΟΙ.** («Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης»), σελ. 304.

ΠΟΣΗ αγάπη για τη δουλειά σου, πόσο μεράκι για το αντικείμενο των επιστημονικών ενασχολήσεών σου, και πόση αγωνία και θέληση πρέπει να διαθέτεις, ώστε να κάνεις ένα θέμα αυστηρώς ειδικό, προσιτό και ευανάγνωστο, ακόμη και στους μη άμεσα ενδιαφερομένους;

Να ένα παράδειγμα, τέτοιας διδασκαλικής φροντίδας: Ο Ερικ Γκάρντινερ Τάρνερ (γ. 1911), έχει διατελέσει καθηγητής της Παπυρολογίας στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, γραμματέας της εταιρείας για την εξερεύνηση της Αιγύπτου και πρόεδρος του Διεθνούς Συνδέσμου των Παπυρολόγων, με πλούσιο ερευνητικό έργο και με συστηματική ενασχόληση γύρω από την ιστορία του αρχαίου βιβλίου και τις νέες ανακαλύψεις σχετικά με το έργο του Μένανδρου.

Η «Εισαγωγή (του) στη μελέτη και τη χρήση των παπυρικών κειμένων», δεν είναι απλώς ένα αξιόλογο - το μοναδικό άλλωστε στο είδος του μεταφρασμένο στη γλώσσα μας - βιβλίο, αλλά και ένα συναρπαστικό ανάγνωσμα. Πρωτοεκδόθηκε στα αγγλικά το 1968, μεταφράστηκε από το Γ. Παράσογλου, και κυκλοφόρησε στα ελληνικά το 1981. Τούτη είναι η δεύτερη έκδοσή του. Ο πάπυρος, ο επεξεργασμένος και κατάλληλος για γραφή και ζωγραφική, υπήρξε για περισσότερο από μια χιλιετία, ο φορέας της διάδοσης του λόγου και των εικόνων των αρχαίων κοινωνιών. Ήταν τόση η ευχρηστία του που δεν δυσκολεύτηκε - καιτοι έπρεπε να εισαχθεί από την Αίγυπτο στις άλλες γειτονικές χώρες - να εκτοπίσει τη διφθέρα (κατεργασμένο δέρμα), που χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες, ή τους άλλους τρόπους (ξύλινες ταμπέλες, μάρμαρο, πηλός), αποτύπωσης ιδεών, λογαριασμών και διατήρησής τους. Δεν είχε όμως την αντοχή των άλλων υλικών, απέναντι κυρίως στην υγρασία. Έτσι, ό,τι διασώθηκε από την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου ως τον 8ο αιώνα μ.Χ. - τον καιρό, δηλαδή, που γράφτηκαν τα περισσότερα ελληνικά κείμενα σε παπύρους - βρισκόταν για χιλιετίες θαμμένο στη στεγνή άμμο της Αιγύπτου.

Η ανεύρεση των παπύρων άρχισε πάρα πολύ αργά, σε σχέση πάντα με τις κλασικές σπουδές. Αν ο 19ος αιώνας υπήρξε η εποχή των επιγραφών, ο 20ός αιώνας είναι η εποχή των παπύρων. Με την ανακάλυψή τους πολλά πράγματα που θεωρούνταν ως παραδεδεγμένες αλήθειες ... από την παπυρολογία, πολλά κείμενα αποκαταστάθηκαν τελειωτικά και άλλα βρίσκονται υπό μελέτη.

Οι «Ελληνικοί πάπυροι» του Τάρνερ, είναι μια συνοπτική, έγκυρη και σφαιρική επισκόπηση της ιστορίας, της φύσεως, των μεθόδων και των στόχων της παπυρολογίας. Ο ενδιαφερόμενος αναγνώστης δεν μαθαίνει μόνο τα ιστορικά δεδομένα, αλλά και την πρακτική της επεξεργασίας των παπύρων καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να μελετηθούν και να εκδοθούν τα κείμενά τους.